

KA'KĀ' BİN AMR

Umut Getiren Süvari

Joyline+

KA‘KĀ‘ BİN AMR

Umut Getiren Süvari

Nöbetçi, gözlerini kısarak uzaklara baktı. Önce yalnızca toz gördü. Sonra tozun içinden atların başları, ardından süvariler belirdi. “Gelenler var!” diye seslendi. Yorgun askerler doğruldu. Kimi elindeki su kabını bıraktı, kimi gölgede oturduğu yerden kalktı.

Öndeki süvari yaklaşınca, onu tanıyanların yüzü aydınlandı. “Ka‘kā’!” dedi biri. Haber, çadırların arasından hızla yayıldı. Ka‘kā‘ bin Amr gelmişti. Uzun yolun tozunu taşıyordu; atı da kendisi kadar yorulmuştu. Fakat selam verirken sesi güçlüydü: “Yanınıza geldik. Şimdi yükünüzü birlikte taşıyacağız.” Bekleyen askerler, bir anda kendilerini daha az yalnız hissetti.

Ka'k   bu yola çıkmadan önce de birçok görev üstlenmişti. Tarih anlatılarında, H  lid bin Vel  d'in yanında seferlere katılan cesur bir süvari olarak tanınır. Irak'ın yollarını a  mı  ,   am bölgesindeki mücadelelerde bulunmuştu. Uzun yolculukların, zor bekleyişlerin ve birlikte hareket etmenin ne demek oldu  ğunu biliyordu.

Birliğinde herkesin i  i vardı. Öndeki asker yolu gözetirken arkadaki, geride kalan arkadaşını kollardı. Ka'k  , atını hızlandırmadan önce yanındakilere bakardı. Çünkü bir komutanın varacağı yere tek başına ulaşması yetmezdi. Birliğini de ula  tırmalıydı. Şimdi önünde, adını en çok duyuracak görevlerden biri vardı: Kâdisiye'ye yardım götürmek.

Kâdisiye’de Müslüman ordusuna Sa’d bin Ebû Vakkās komuta ediyordu. Karşılarında güçlü Sâsânî ordusu vardı. Mücadele başlamış, askerler zor günler geçirmişti. Yardım kuvvetlerinin gelmesi bekleniyordu.

Anlatıldığına göre Ka’kâ’, gelen kuvvetlerin öncü birliğine önderlik ediyordu. Yoldaki molalardan birinde askerler su kaplarını elden ele geçirdi. Bir süvari, “Daha ne kadar ilerleyeceğiz?” diye sordu. Ka’kâ’ atının dizginlerini kontrol ederek cevap verdi: “Bizi bekleyenlere ulaşmamız gerekiyor. Önce atları dinlendirelim; sonra yeniden yola çıkacağız.” Kısa molanın ardından yükler bağlandı. Nal sesleri, yol boyunca yeniden duyulmaya başladı.

Rivayete göre Ka'k , Kâdisiye'ye yaklaşırken süvarilerini küçük gruplara ayırdı. Gruplar birbiri ardından ordugâha ulaşacaktı. Kendisi ilk gelenlerin başındaydı.

Bir grup karşılanırken, uzakta öteki görünüyordu. Sonra bir başkası... Askerler gelen arkadaşlarına yer a tı, su verdi, haber sordu. Yol boyunca taşınan yardım, şimdi gözlerinin önündeydi. Ka'k , gelişlerinin yorgun ordunun cesaretini artırmasını istiyordu. O sabah ordug hta yalnızca süvarilerin sayısı artmadı. Günlerdir bekleyen insanların umudu da büyüdü. Kimse bütün güçlüklerin bittiğini söylemiyordu; fakat artık bu güçlüklerle birlikte karşılaşacaklardı.

Ka'k , komutanlarla görüşüp durumu öğrendi. Sonra birliğinin yanına döndü. Kâdisiye'de onları bekleyen mücadele, yalnızca uzun bir yolculuğun yorgunluğundan ibaret değildi. Herkes görevini bilmeli, diğer birliklerle birlikte hareket etmeliydi.

Genç bir asker, karşı ovaya bakarken sessizleşti. Ka'k  onun yanında durdu. "Aklına takılan ne?" diye sordu. Asker, " ok kalabalık görünüyorlar," dedi. Ka'k  da ovaya baktı. "O yüzden birbirimizi kaybetmeyeceğiz. Komutanını izle, arkadaşından kopma." Asker başını salladı. Söylenenler tehlikeyi ortadan kaldırmamı tı, ama ne yapacağını bilmek ona g   vermişti.

Sâsânî ordusunun yanında filler de vardı. Kocaman gövdeleri ve alışılmadık kokuları, Müslüman süvarilerin atlarını ürkütüyordu. Bir at geri geri giderken sahibi dizginlerini sıkıca tuttu. Başka bir yerde askerler açılan arayı kapatmaya çalışıyordu.

Ka'kâ' ve kardeşi Âsım'ın, bu zor mücadelede önemli görevler üstlendiği anlatılır. Tehlike yaklaşırken yan yana hareket ettiler. Ka'kâ' çevresini gözledi; nerede yardım gerektiğini anlamaya çalıştı. Cesaretini, arkadaşlarının yanında durarak gösteriyordu. Böyle bir anda her birlik diğerine dayanıyordu. Birinin dağılması, başkasının işini de zorlaştırabilirdi.

Gün ilerledikçe ovayı toz kapladı. Sesler birbirine karışıyor, bazen birkaç adım ötesini görmek bile zorlaşıyordu. Ka'kâ', birliğin önünde hareket ederken arkasındaki süvarilerin kendisini takip edebildiğinden emin olmaya çalıştı.

“Birlikte!” diye seslendi. Sözü, bir askerden ötekine ulaştı. Atlılar toparlandı, arkadaşlarının yanında yerlerini aldı. Tarih rivayetleri, Ka'kâ'ın Kâdisiye'de cesaretle savaştığını ve ordunun başarısında önemli payı olduğunu anlatır. O, zorlu anlarda sorumluluk alan, öne çıkması gerektiğinde geri durmayan bir komutan olarak hatırlanacaktı. Fakat bu büyük mücadele, birçok insanın birlikte gösterdiği gayretle sürüyordu.

Kâdisiye’de günler süren mücadele sonunda Müslüman ordusu zafer kazandı. Haber yayıldığında yorgun yüzlerde sevinç belirdi. Askerler birbirlerinin omzuna dokundu; uzakta kalan arkadaşlarını arayanlar vardı.

Savaş ağır kayıplara da yol açmıştı. Yaralılara yardım edildi, birlikler toplandı. Ka’kâ’ın yanındaki askerlerden biri, ordugâha ilk gelişlerini hatırladı. O sabah çadırların arasında dolaşan haber, kendisine yeniden güç vermişti. Şimdi Ka’kâ’ı arkadaşlarıyla birlikte görüyordu. Komutanın giysileri toz içindeydi. O da herkes gibi yorulmuştu; yine de çevresindekilerle ilgileniyor, yapılacak işleri takip ediyordu.

Ka'k 'ın görevleri Kâdisiye'yle bitmedi. Tarih anlatılarında adı, başka seferlerde de geçer. Bazen  nc  kuvvetlerin başındaydı; ordudan önce yola çıkıyor, yeni bir görevin sorumluluğunu üstleniyordu. Günler, yollar ve karşılaştığı Őehirler değişiyordu.

Onun hakkında anlatılan bir başka özellik daha vardı: Őiir söylüyordu. Mücadeleleri ve arkadaşlarının gayretini kelimelerle anlatıyordu. Gece dinlenirken bir süvari, “Bugünü de anlatacak mısın?” diye sordu. Ka'k ' yanındaki insanlara baktı. “Anlatılacak  ok Őey var,” dedi. “ zellikle de birlikte yaptıklarımız.” Bir savaşın hatırasında, yalnızca komutanın değil, onunla yol alanların da yeri vardı.

Yıllar sonra Müslümanlar arasında anlaşmazlıklar yaşandı. Bu kez Ka'kâ'nın önündeki görev farklıydı. Hz. Ali adına görüşmeler yapması, karşı karşıya gelen insanların anlaşmasına yardımcı olması istendi.

Ka'kâ' yola çıktı. İnsanları dinledi, aralarını bulmaya çalıştı. Savaş meydanında sesini arkadaşlarına duyurmak için kullanmıştı; şimdi aynı sesle bir anlaşmanın yolunu arıyordu. Bu çabalar çatışmayı bütünüyle önleyemedi. Yine de onun hikâyesinde, insanları barıştırmak için üstlendiği bu görev de yer aldı. Güçlü bir komutanın hayatında hem cesaretle mücadele ettiği günler hem de konuşarak çözüm aradığı günler bulunuyordu.

Ka'k 'ın çocukluğuna ve son yıllarına ilişkin bilgiler çok azdır. Fakat eski kitaplarda cesaretiyle, komutanlığıyla ve şiirleriyle anlatılır. Onun adı anıldığında, zor bir anda arkadaşlarının yanına yetişen g     bir süvari hatırlanır.

Hik yemizin başındaki nöbetçiyi d ş n. Uzakta önce bir toz bulutu g rm ş . Sonra atlar belirmiş, ardından bir ses duyulmuş : “Yanınıza geldik.”

Ka'k 'ın bu hik yedeki yolculuğu o sözde birleşiyor. Uzun yolu aşıp yardıma gelmek, tehlikeyi arkadaşlarıyla karşılamak ve onların yanında sorumluluk almak... Kâdisiye'de bekleyenler, o sabah yeni süvariler g rm ş .

Gelenlerle birlikte, umut da gelmiş .

